

WIE ZIJN WIJ?

Vrijzinnig Hatterm en Vrijzinnig Heerde willen een ontmoetingsplaats zijn op religieus gebied voor vrijzinnig denkende mensen, al dan niet lid van een kerkgenootschap.

Zij kennen geen dogma`s (vaste leerstellingen of geloofswaarheden), die men moet onderschrijven om lid te kunnen worden.

Vrijzinnig Hatterm en Vrijzinnig Heerde zijn dan ook geen kerkgenootschap in de gangbare zin van het woord, maar een vereniging, die alle ruimte biedt voor gedachtewisseling, bezinning en discussie over de diepere wortels van het bestaan en alle vragen die daardoor in de mens worden opgeroepen. Wat de leden gemeenschappelijk hebben is interesse voor een betrokkenheid bij religie/religiositeit in de ruimste betekenis.

Ook is er ruimte voor gemeenschapszin tussen de leden onderling, door middel van zorg en aandacht voor elkaar.

Iedereen die behoefte heeft om met anderen van gedachten te wisselen over zaken op religieus gebied en de betekenis daarvan voor het samenleven van mensen ook met verschillende opvattingen, is van harte welkom:.....

als lid, als begunstiger of als gast!

SAMEN PRATEN OVER 'VOLTOOID LEVEN'

Op 8 november 2018 is er in de Julianakerk in Heerde de eerste winteravondactiviteit van dit nieuwe seizoen. Deze avond zal Ineke Adriaansz, voorganger bij de Vrijzinnigen Heerde, een avond inleiden rondom het thema 'Voltooid leven'. Een thema waar veel mensen zich wellicht het nodige over afvragen en dat de laatste tijd uitgebreid in de media aan de orde is gekomen.

Net zoals orgaandonatie is ook dit een thema dat veel begrip en minstens zoveel weerstand oproept. Ineke Adriaansz gaat u nog even kort meenemen in een begrippenuitleg: wat is het verschil tussen euthanasie en voltooid leven, wanneer 'mag' iets wel en wanneer niet? Maar het is niet de bedoeling dat zij lang aan het woord is, de bal ligt deze avond bij u als bezoeker.

We gaan uiteen in kleinere groepjes en gaan aan de hand van casussen (praktijkvoorbeelden) met elkaar in gesprek. En we hanteren daarbij een aantal gerichte vragen, om niet stuurloos rond te hoeven dobberen in deze ingewikkelde materie.

Na het bespreken van deze vragen in kleine groepjes gaan we dan van elkaar horen hoe iedereen antwoord heeft gegeven. En ook daarover kunnen we dan mogelijk nog in gesprek.

De bedoeling is u misschien inmiddels duidelijk: u mag praten en met elkaar van gedachten wisselen, uw vragen en uw twijfels kunt u delen en wellicht komt er dan iets meer duidelijkheid in uw denken hierover. U kunt deze avond gewoon bezoeken zonder voorkennis, maar misschien zijn er ook bezoekers die de serie lezingen 'Rondom de dood' hebben gevolgd. Deze avond kunt u zien als een uitloeijsel daarvan, al destijds aangekondigd maar tot op heden nog niet ingelost. Bij deze allen hartelijk uitgenodigd!

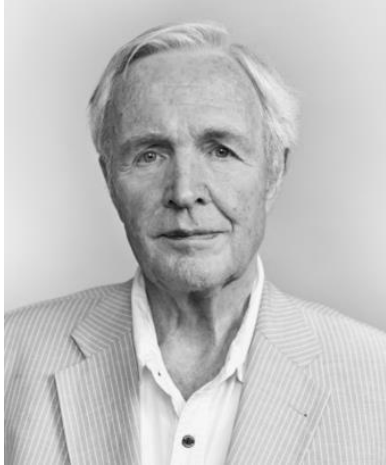
Datum: donderdag 8 november 2018

Aanvang: 20.00 uur

Plaats: Julianakerk, Julianalaan 2, Heerde

Entree 7,50

LEZING JAN TERLOUW

Jan Terlouw komt in Hattem spreken op 9 oktober a.s.

Jan Terlouw hoeven we niet aan u voor te stellen. Ook nu hij al heel wat jaren niet meer actief is in de Haagse politiek (sinds 1982) blijft hij een bekende Nederlander. Velen herinneren zich zijn optreden in De Wereld Draait Door in 2016. We kunnen niet meer “een touwtje uit de brievenbus” hangen. Daarmee had hij het over de afname van het sociale vertrouwen in onze maatschappij.

De laatste jaren vraagt Terlouw vooral ook aandacht voor hoe wij met de natuur omgaan. Het Boekenweekgeschenk 2018 is daarvan een duidelijk voorbeeld. Hem is weleens verweten dat hij daarin te weinig urgentie aan de dag legt (recensie in de NRC). Inderdaad bedient Terlouw zich niet van een dwingende stijl van spreken. Maar wie goed luistert merkt dat hij heel overtuigend is. En hij is wel degelijk heel bezorgd. In 2017 hield hij in Deventer een lezing over een meer duurzame wereld met als titel “We kunnen niet langer wachten”

Vrijzinnig Hattem is er in geslaagd om Jan Terlouw naar Hattem te halen. De preciese beschrijving van zijn verhaal op 9 oktober is op dit moment nog niet vastgesteld. Maar het zal zonder twijfel gaan over onderwerpen die hem na aan het hart liggen. En dat alleen al is een reden om hem te komen beluisteren.

Datum: dinsdag 9 oktober 2018

Aanvang: 20.00 uur

Plaats: De Marke, Hattem

Entrée: 7,50 euro

MINDFULNESS, UITLEG EN OEFENING

Op donderdag 31 januari 2019 komt Ingrid ter Horst uit Kampen van Bureau Perspectief ons iets vertellen over Mindfulness. Daarna gaat ze twee oefeningen met ons doen en dan is er uiteraard ruim gelegenheid tot het stellen van vragen. Wie is Ingrid ter Horst?

Ik heet Ingrid ter Horst en woon sinds 2015 in het centrum van Kampen. Intussen heb ik mij hier ook gevestigd als coach en trainer.

In Zwolle geboren, na afronding van mijn studie zelfstandig ondernemer geworden in de detailhandel.

Om zakelijk te kunnen ontplooiën ben ik in 1992 naar Harlingen vertrokken en heb het bedrijf uitgebreid totdat we zelfs 9 filialen in Friesland hadden met zo'n 50 personeelsleden. Na verkoop van het bedrijf en veranderingen in het gezinsleven wilde ik toch meer richting geboortestreek.

Prachtig woon ik nu!

Aan mijn curriculum vitae is op te maken dat ik een veelzijdige duizendpoot ben, met een passie voor de ontwikkeling van cliënten, maar ook van mezelf. Mijn missie is om coaches en collega's te coachen bij bewustwording van mogelijkheden en onmogelijkheden, om zo al reflecterend een passend leerproces te ondersteunen, waarin vitalisatie, geluk, positiviteit, gezondheid bij kunnen dragen aan minder negatieve stress en dus een gelukkiger leven en/of werkproces.

Methoden die ik in kan zetten, zijn onder andere de Transactionele Analyse, Mindfulness, Compassie, Leercirkel van Kolb, IJsbbergtheorie van McLelland, Provocatief Coachen, Voice Dialogue, Logische Niveaus, Reflecteren, Feedback.

Perspectief.

Perspectief betekent: iets van waaruit iemand naar iets kijkt of iets van waaruit iemand iets waarneemt. Synoniemen zijn invalshoek, oogpunt, context en standpunt. Je kunt iets zien vanuit een perspectief, het probleem vanuit een perspectief belichten en iets in perspectief zien.

Hierover ga ik graag met de cliënt in gesprek. Het gaat dan over jou. In onze gesprekken gaan we op zoek naar jouw perspectief en daag ik je uit om vanuit meerdere perspectieven te kijken.

Vanuit welk perspectief neem jij waar?

Op mijn website staan foto's van watervallen..... mooie oefening om vanuit verschillende perspectieven ernaar te kijken: vanuit het standpunt van de fotograaf, vanuit het water, achter de waterval, bovenaan.... Prachtige metafoor voor het bekijken naar je eigen aanleiding voor coaching vanuit verschillende standpunten.

Waarnemen in plaats van kijken?

Bij waarnemen zet je alle zintuigen open om zoveel mogelijk informatie te krijgen, los van de conceptvorming. Doorbreken van referentiekaders, de automatische piloot, gedragspatronen door middel van aandacht oftewel bewustzijn.

Specialismen

Mindfulness (MBSR): (milde, vriendelijke aandacht voor dat wat er zich nu in of aan je voor doet) een 8 weekse training van de aandacht (bewustzijnstraining) voor iedereen die last heeft van stress.

Compassie (MBCL) voor iedereen die bekend is met mindfulness en zoekt naar diepgang. Een manier om te leren omgaan met de innerlijke criticus, de perfectionist in jezelf en andere schema's.

Coaching bij burn-out, langdurig ziekte, disbalans, minder piekeren, meer geluk, vitaliteit, rust.

Loopbaan- en Talentcoaching voor zelfontplooiing en effectiever werken met plezier.

Communicatieworkshop voor teams/ afdelingen / bedrijven.

Advies voor kleine zelfstandigen.

Voor wie

Particulieren die merken dat ze vast lopen.

Werknemers die onder hoge druk staan.

Bedrijven die actief de werkstress willen verlagen.

Bedrijven waarbij talent in een hoog vaandel staat.

ZZP'ers en kleine zelfstandigen die ondernemersadvies wensen.

Datum: donderdag 31 januari 2019

Aanvang: 20.00 uur

Plaats: Julianakerk, Julianalaan 2, Heerde

Entree: 7,50 euro

LEZING "DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT....."

Deze tekst horen we vaak, maar we doen er weinig mee.

Vanavond gaan we hier wel op in en maken een reis door het heelal.

Beginnend op onze eigen aarde kijken we rond in ons zonnestelsel. Daarna verlaten we het zonnestelsel en gaan we kijken in onze Melkweg. Maar ons melkwegstelsel is niet alleen, er zijn er meerdere in de "buurt" en er zijn er nog veel meer ver weg.

Ook zijn ze allemaal verschillend. Tenslotte gaan we het nog hebben over de gedachten over het ontstaan van het heelal.

Als u naar huis gaat weet u hoe groots, groot en leeg het heelal is!

Dik de Bruin is al 45 jaar lid van:

De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Weer en Sterrenkunde (KNVWS) in de stedendriehoek Apeldoorn, Deventer en Zutphen.

Hij heeft daar jarenlang een bestuursfunctie vervuld en gaf diverse cursussen aan leden.

Datum: donderdag 28 februari 2019

Aanvang: 20.00 uur

Plaats: Julianakerk, Julianalaan 2, Heerde

Entree 7,50 euro

LEZING DOOR DS. FOEKE KNOPPERS

De heer Knoppers is emeritus Remonstrants predikant

Hij heeft zich verdiept in het denken van Spinoza (1632-1677), misschien wel Nederlands grootste filosoof. Voor Spinoza is tegenwoordig een sterk groeiende belangstelling; naar wat Knoppers gemerkt heeft in zijn cursussen over deze filosoof, met name onder vrijzinnigen.

In de lezing op de 12e maart zal Knoppers vooral ingaan op Spinoza's godsconceptie.

Deze ziet men tegenwoordig wel als een mogelijk alternatief voor de traditionele christelijke godsvoorstelling.

Ook gaat hij in op diens ideeën over de verhouding wetenschap - geloof. Spinoza weersprak destijds de mening die ontstond dat de "moderne" wetenschap geen enkele "spirituele" betekenis had.

Zowaar twee punten die ook nu actueel zijn!

Datum: dinsdag 12 maart 2019

Aanvang: 20.00 uur

Plaats: De Marke, Hattem

Entree: 7.50 euro

LEZING MICHA DE WINTER

Op 9 april 2019 zal professor de Winter in de Marke een lezing houden over een manier van opvoeden waarin hoop een centraal begrip is.

Professor Micha de Winter is in 2017 gestopt als faculteitshoogleraar pedagogiek aan de Universiteit Utrecht. Hij heeft een verlengde aanstelling gekregen bij de universiteit en is lector bij de hogeschool Utrecht op het gebied van jeugdzorg. Hij doet met terrorisme expert Beatrice de Graaf een groot project over hoe je polarisatie en radicalisering kunt tegengaan. De Winter houdt zich ook bezig met de tweedeling in de samenleving. De kloof tussen hoger en lager opgeleiden, witte en zwarte scholen. "Het is de kunst om jongeren zo toe te rusten dat ze straks met elkaar de toekomst kunnen vormgeven. Ze moeten zich verdiepen in elkaars werelden. In je eentje kun je niet zoveel, maar met elkaar wel. Als we prijs stellen op een humane, respectvolle en democratische samenleving, moeten wij jongeren een hoopvol en optimistisch gevoel over de toekomst geven". Micha de Winter is regelmatig te gast in het radioprogramma van Margriet Vroomans "De Ochtend van 4". (Dagelijks van 7 tot 9 uur op radio 4) Daar kijkt hij met zijn deskundige visie naar het nieuws van die dag.

Datum: dinsdag 9 april 2019

Aanvang: 20.00 uur

Plaats: De Marke, Hattem

Entree: 7.50 euro

GESPREKSRINGEN HATTEM

In de zogenoemde 'LEVENKRING' gaan we aan de hand van bijbelteksten, zowel uit het O.T. als uit het N.T., op zoek naar de waarde van dit oeroude proza voor mensen levend in het huidige technologische en digitale, maar vooral ook verwarrende tijdperk.

Op deze wijze snijdt het mes aan twee kanten: onbekende stukken uit de Bijbel worden in de herinnering naar voren gehaald en uitgelegd; daarnaast vormen deze teksten aanleiding en inspiratie om te kijken welke plaats de hedendaagse mens inneemt in de (religieuze) keuzemomenten waarvoor het leven ons onmiskenbaar stelt.

LEVENKRING *aanvang: 's ochtends om 10.00 uur*
maandag 15 oktober 2018
maandag 12 november
maandag 17 december
maandag 21 januari 2019
maandag 18 februari
maandag 25 maart

In de 'LEERKRING' buigen we ons aan de hand van boeiende (kranten)artikelen over allerlei religieuze, filosofische, psychologische en culturele vraagstukken.

Hoe, en van waaruit, bepaal je als mens je houding ten opzicht van de grote en verwarrende vragen die zich aandienen in het leven. Als hier al een antwoord op is, hoe geef je dan handen en voeten aan de opdracht waarvoor een mens gesteld is. Samen hierover praten biedt weliswaar geen oplossing, maar kan zeker bijdragen tot een dieper verstaan van het mens-zijn en hoe (ethisch) te handelen.

LEERKRING *aanvang: 's avonds om 19.30 uur*
dinsdag 16 oktober 2018
dinsdag 13 november
dinsdag 18 december
dinsdag 22 januari 2019
dinsdag 19 februari
dinsdag 26 maart

De ervaring heeft geleerd dat juist in het samenkomen en samenspreken de behandelde teksten uitstijgen boven het aangeboden. U bent van harte welkom om dit mee te maken!

Opgave gewenst, met name i.v.m. met uit te reiken artikelen.

Opgave bij: Henk Schoemaker (038-4443377) h.r.schoemaker@live.nl

GESPREKSGROEP JULIANAKERK SEIZOEN 2018-2019

Ook dit najaar gaan we weer van start met de gespreksgroep. Iedereen was vorig seizoen tevreden wat betreft de dag en het tijdstip, dus dat zal komend seizoen ook weer zo zijn. We beginnen dan op maandagmiddag om 13.45 uur en gaan door tot ongeveer 15.15 uur, anderhalf uur dus. Soms lopen we iets uit en soms zijn we iets eerder klaar, we zijn niet heel erg pietje precies. We hebben thee en koffie en ook een potje om je bijdrage voor het drinken in te doen. Verder 'kost' de gespreksgroep niets. Wel is het de bedoeling dat je een eigen inbreng hebt. En dat kan doordat je de literatuur voor de betreffende middag hebt gelezen. Misschien heb je er vragen over, noteer die dan in een schriftje, dan gaan we aan de hand daarvan met elkaar in gesprek. Niemand heeft de wijsheid in pacht, we zijn allemaal zoekers en hopen in gezamenlijkheid iets te vinden. Afgelopen voorjaar hebben we het boek gekozen voor dit nieuwe seizoen. We gaan *Homo Deus* lezen van Yuval Noah Harari. Yuval Noah Harari doceert geschiedenis aan de Hebreeuwse Universiteit van Jeruzalem.

De ondertitel van het boek luidt: *Een kleine geschiedenis van de toekomst*. Een korte blik op de achterflap levert de volgende uitspraken op.

'God is dood, de mens beheerst de aarde. Maar wat gebeurt er als de mens zelf maakbaar wordt? Als we onszelf niet alleen steeds beter kunnen genezen, maar ook 'verbeteren'? Als homo sapiens verandert in homo deus, hoe zal onze toekomst er dan uitzien? In zijn vorige boek Homo Sapiens beschreef Harari de geschiedenis van de mensheid. Dit is het meesterlijke vervolg. Dit is de volgende stap in onze evolutie.'

De toekomst van de mens laat zich niet voorspellen, maar dat betekent niet dat het zinloos is erover na te denken. Juist het vermogen van de mens om zichzelf tegen het licht te houden, stelt hem in staat aan zogenaamde wetmatigheden en doemscenario's te ontsnappen. We gaan het lezen en met elkaar bepraten hoe wij erover denken en wat het peinzen over de toekomst van de mens ons brengt! U bent van harte welkom, even van tevoren aanmelden bij Diet Bredenoord (d.bredenoord@kpnmail.nl) is erg prettig, dan weten we hoeveel koffie/thee er gezet kan worden!

Yuval Noah Harari

Data iedere tweede maandag van de maand:
8 oktober
5 november (behalve deze maand)
10 december
14 januari
11 februari

Ineke Adriaansz

AGENDA

2018

Ma. 8 oktober	Gespreksgroep	Heerde
Di. 9 oktober	<i>Lezing Jan Terlouw</i>	Hattem
Ma. 15 oktober	Levenkring	Hattem
Di. 16 oktober	Leerkring	Hattem
Ma. 5 november	Gespreksgroep	Heerde
Do. 8 november	<i>Lezing Ineke Adriaansz</i>	Heerde
Ma. 12 november	Levenkring	Hattem
Di. 13 november	Leerkring	Hattem
Ma. 10 december	Gespreksgroep	Heerde
Ma. 17 december	Levenkring	Hattem
Di. 18 december	Leerkring	Hattem

2019

Ma. 14 januari	Gespreksgroep	Heerde
Ma. 21 januari	Levenkring	Hattem
Di. 22 januari	Leerkring	Hattem
Do. 31 januari	<i>Lezing Ingrid ter Horst</i>	Heerde
Ma. 11 februari	Gespreksgroep	Heerde
Ma. 18 februari	Levenkring	Hattem
Di. 19 februari	Leerkring	Hattem
Do. 28 februari	<i>Lezing Dik de Bruin</i>	Heerde
Di. 12 maart	<i>Lezing ds. Foeke Knoppers</i>	Hattem
Ma. 25 maart	Levenkring	Hattem
Di. 26 maart	Leerkring	Hattem
Di. 9 april	<i>Lezing Micha de Winter</i>	Hattem

AFDELING HATTEM en OMGEVING

Voorganger: Ds. Foekje Dijk, Welsummerweg 12, 7722 RS Dalfsen,
telefoon 0529.435.598

Voorzitter: B. Schutte, Potmarge 5, 8032 LC Zwolle
telefoon 038.453.6287

website: www.vrijzinnig-hattem.nl

e-mail: secretariaat@vrijzinnig-hattem.nl

AFDELING HEERDE - EPE - WAPENVELD

Voorganger: Mevr. I.A. Adriaansz, Hofstraat 7, 8261 BW, Kampen,
telefoon 038.465.1987

Voorzitter: Mevr. W.H.M. Blankvoort-Zielhuis, Beatrixweg 16,
8181 LE Heerde,
telefoon 0578.693.555

website: www.vrijzinnigen-heerde.nl

e-mail: info@vrijzinnigen-heerde.nl